

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים שֵׁם בְּנֵי אַהֲרֹן וְאֶמְرָתָם לְנֶפֶשׁ עַד אָמָר בְּלֹא יִטְמָא בְּעַמּוֹ: כִּי אִם־לְשָׁאָרוֹ הַקָּרְבָּן אֲלֵיכוֹ לְאַמּוֹ וְלְאָבִיו וְלִבְנָנוֹ וְלִבְנָתוֹ ג וְלְאָחִיו: וְלֹא חַתּוּ הַבְּתוּלָה הַקָּרְבָּנָה אֲלֵיכוֹ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹתָה לְאִישׁ לְה ד, ה יִטְמָא: לֹא יִטְמָא בַּעַל בְּעַמּוֹ לְהַחְלוֹ: לְאַ-קְרָחָה [יִקְרָחָה] קְרָחָה בְּרָאָשָׂם וּוְפָאַת זְקָנָם לֹא יִגְלַּחוּ וּבְבָשָׂרָם לֹא יִשְׁרְטוּ שְׁרָטָתָה: קְדָשִׁים יִהְיוּ לְאַלְהֵיכֶם וְלֹא יִחְלְלוּ שְׁם אֱלֹהֵיכֶם כִּי אַת־אָשִׁי יְהוָה לְחַם אֱלֹהֵיכֶם הַם ז מִקְרִיבָם וְהַיּוּ קְדָשָׂם: אַשְׁהָ זֹנָה וְחַלְלָה לֹא יִקְחֵוּ וְאַשְׁהָ גְּרוּשָׁה מִאִישָׁה ח לֹא יִקְחֵוּ כִּי־קָדְשׁוּ הוּא לְאַלְהֵיכֶוּ: וְלֹא דְשָׁתָּוּ כִּי־אַת־לְחַם אֱלֹהֵיכֶיךָ הוּא מִקְרִיב ט קָדְשׁוּ יְהִיחָה־לְךָ כִּי קָדוֹשׁ אָנָי יְהוָה מִקְדָּשָׂכֶם: וּבַת אִישׁ כְּהַזָּן כִּי תְּחַל וְהַפְּהָזָן עַב לִזְנוֹת אַת־אָבִיהָ הִיא מִחְלָלָת בְּאַשׁ תְּשִׁרְפָּה:

תרגומים אונקלוס

א ואמר יי' למשה אמר לך הנני בני אהרון ותימיר להונן על מית לא יסתאב בעמה ב אלון קרבנה דקריב לה לאמה ולאחוה ולברחה ולברחתה ולאחוה ג' ולאחתה במתלה ודריבא לה ד' לא הוות לגבר לה יסתאב רباء בעמה לאחלהה לה לא ימרתון מרט ברישון ופאתה דרבנהון לא יחלון ובכשורהון לא ימלון חבול וקדישין יהונן קדם לאלהון וקדישין יהונן קדם לאלהון ארי ית קרבנה דיי קרבן אלהון אנו מקריבין וייחון קדישין א' אפתחת מטעיא ומחללא לא יסבון ארי קדריש הוא קדם אלהה ותקדשנה ארי ית קרבן אלהון הוא מקרב קדריש יהא לך ארי קדריש אנה יי' מקדשכון ט וכות גבר בוןן ארי תחול למטיעי מקדשת אבוחה היא מתחלא בנורא תחוך י' וכחנא

פירוש רש"י

לק' נאמר "לא יגלו", שאינו חיב אלא על דבר הקורי 'אלות' ויש בו השחתה, וזהו פער: ובבשרם לא ישרטו שרטת. לפי שנאמר בישראל "ישרט לנפש לא תנתנו" (שם ז), יכול שרטת חמיש שניות לא יהא חיב אלא אחת, תלמוד לומר "לא ישרטו שרטת", לחיב על כל שריטה ושריטה, שתיכבה זו יתרה היא לדוש, שהיה לו לכתוב "לא ישרטו" ואני יודע שהיא שרטת: (ו) קדרישים יהו. על ברקם יקדישום בית דין בכה: (ז) נבה. שבעלה בעילת ישראל האסור לה, בגון חיבי פריתות או נתין או ממזר: חללה. שנולדה מן הפסלים שבכהנה, בגין בת אלמנה מבחן גדול או בת גרושה מבחן הדירות, וכן שנותחללה מן הכהנה על ידי ביאת אחד מן הפסלים לכהנה: (ח) וקדשתו. על כrhoה, שאם לא רצח לגרש הלקחו ויסrhoה עד שיגרש: קדרש יהה לך. נהוג בו קדרש, לפתח ראיון בכל דבר ולברך ראשון בסעודה: (ט) כי תחול לנונות. בשתחלל על ידי זנות, שהיתה בה זיקת בעל זונתך [או] מן הארץ אין הנושאין. ורבותינו נחלקו בדבר, והכל מודים שלא דבר הפטור בפנוייה: את אביה היא מחללת. חללה ובזתת תשחיתת" (עליל טה): יכול לקטו במלקט ורהיינני יהא חיב,

מפתח סדרתי התנ"ך

הפטרת הסדר מיחסוקל [כ:כ] בדיני הכהנים: ואל-מת אולם לא יבוא ליטמא כי אס-לאב ולאם ולבן ולבת לאח ולאחות אשר-לא-היתה לאיש ייטמא

הגדול מאותיו אשר-יוצק על-ראשו | שמן המשחה ומלא את-ידיו ללבש
 יא את-הבדים את-ראשו לא פרע ובגדיו לא יפרום: ועל כל-נפשת מות
 יב לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא: ומן-המקדש לא יצא ולא יחליל את
 יג מקדש אלהיו כי גזר שמן משחת אלהיו עליו אני יהוה: והוא אשה
 יד ב בתוליה יקח: אלמנה וגרושה וחלה זהה את-אללה לא יקח כי
 יטו אם-בתוליה מעמי יקח אשה: ולא-יתחליל זרעו בעמי כי אני יהוה
 יטו, יז מקדשו: וידבר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-אהרן עז שני
 ליאמר איש מזרעך לדורותם אשר יהיה בו מום לא יקרב להקריב לחם
 יח אלהיו: כי כל-איש אשר-בו מום לא יקרב איש עור או פטה או חרם או
 יט, יז שרווע: או איש אשר-יהיה בו שבר רגלי או שבר יד: אוגבן או דלק או
 לא תבלל בעינו או גרב או ילפת או מרוח אשך: כל-איש אשר-בו מום

תרגומים אונקלוס

דאטרבא מאחודי דיטריק על רישעה משחא דרכוֹתָא ודי קרייב ית גרבנה למלבש ית לבושיא ית רישה לא ירכבי פרוע ולבושהו לא יבוע
 יא ועל כל נפשת מותא לא ייטול לאבויו ולאמה לא סטאביב ומקדשא לא יפק ולא ימוך מקדשא לא יטמא ית מקדשא לא-אללה ארי כליל משה רבותא
 דאללה עלהוי אנה יג והוא אמתא בכתלה יסב יד אורמלה ומתרכא וחלילא מטעיא ית אלין לא יסב אלהין בכתלה מעמה יסב אמתא
 טו ולא יחל זרעה בעמה ארי אנה יי מקדשה טו ומיליל יי עם משה לימייר גבר מרבנן לדוריון די יהי בה מוקא
 לא יקרב לרבנא גרבנא קדום אלהיה ית ארי כל גבר די בה מומא לא יקרב גבר עיר או חיר או קרים או שרייע יט או גבר די יהי בה
 תבר רגלי או תבר ידא כ או גבן או דקאו או חליין בעינה או גרבן או חיזן או מריס פחרדין כא כל גבר די בה מומא

פירוש רש"י

(י) לא יפרע. לא יגדל פרע על אבל, ואיזהו גدول פרע, שגבינו עיניו שעירן ארך ושוכב: או דק. שיש לו בעינו דק
 יותר משלשים יום: (יא) ועל כל נפשת מות. באחלה הפטה: נפשות מות. להביא רבעית דם מן חמת שמטמא באחלה:
 לאביו ולאמו לא יטמא. לא בא אלא להתייר לו מות מצורה: (יב) ומון המקדש לא יצא. איןנו הולך אחר הפטה. ועוד מפאן
 למדור רבותינו שפהן גדול מקריב אונן, וכן משמעו, אף אם
 מתו אביו ואמו אינו צריך לצאת מן המקדש, אלא עובד
 עצודה: ולא יחליל את מקדש. שאינו מחליל בכך את העבודה,
 שהתייר לו הכתוב, הא כהן הרויט שעבד אונן חיל: (טו) ולא יחליל זרעו. הא אם
 נשא אחת מן הפסולות, זרעו הימנה חיל מדין קדשת פהנה:
 (יז) לחם אלהיו. מאכל אלהיו. כל סעדיה קרויה לחם, במו
 עבד לחם רב" (דניאל ג:ט): (יח) כי כל איש אשר בו מום לא
 יקרב. איןנו בדין שיקרב, כמו "הקריבתו נא לפתחת" (מלאי כ:ט):
 חרם. שחטמו שקווע בין שתי העינים, שפוחל שתי עיניו באחת:
 שודע. שאחד מאברינו גדור מלכחו, עינו אחת גדרול ועינו אחת
 קטנה, או שוקן אחת ארכה מחברתה: (כ) או גבן. שורצilo"ש בלען,

אמור

**מִזְרָע אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֹא יָגַשׁ לְהִקְרִיב אֶת־אֱשֹׁי יְהוָה מֻומָּבָּו אֶת־לִחְם
בְּאֱלֹהִיו לֹא יָגַשׁ לְהִקְרִיב:** לִחְם אֱלֹהִיו מִקְדְּשֵׁי הַקְדְּשִׁים וּמִן־הַקְדְּשִׁים
כֵּג יִאֱכֵל: אָךְ אֶל־הַפְּرָלָכֶת לֹא יָבֹא וּאֶל־הַמְזֹבֵחַ לֹא יָגַשׁ כִּי־מוֹמָבָו וְלֹא יְחַלֵּל
כֵּד אֶת־מִקְדְּשֵׁי כַּי אַנְיִי יְהוָה מִקְדְּשֵׁם: וַיֹּדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו
וְאֶל־כָּל־בָּנֵי יִשְׂרָאֵל:

כה, נז' וַיֹּדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לְאמֹר: דָּבָר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו וַיַּגְزֵרוּ מִקְדְּשֵׁי
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְחַלֵּל אֶת־שֵׁם קָדְשֵׁי אֲשֶׁר הוּם מִקְדְּשִׁים לֵי אַנְיִי יְהוָה:
כו' אָמַר אֱלֹהִים לְדוֹתִיכֶם כָּל־אִישׁ | אֲשֶׁר־יִקְרַב מִכָּל־זָרְעֲכֶם אֶל־הַקְדְּשִׁים
אֲשֶׁר־יִקְדִּישׁוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְיְהוָה וְטָמֹאתוּ עָלָיו וּנְכַרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהְוָא
כח' מִלְּפָנֵי אַנְיִי יְהוָה: אִישׁ אַיִשׁ מִזְרָע אַהֲרֹן וְהַוָּא צָרוּעַ אָזְבָּב בְּקָדְשִׁים לֹא
יִאֱכֵל עַד אֲשֶׁר יִתְהַר וְהַנְּגַע בְּכָל־טְמֵא־נֶפֶשׁ אָזְבָּב אַיִשׁ אֲשֶׁר־תִּצְא מִמְּנוּ

תרגומים אונקלוס

מִזְרָע דְּאַהֲרֹן כְּהֵן לֹא יִקְרַב לְקָרְבָּא תִּקְרְבָּנְיָא דַּי מַזְמָא בָּה יִתְקַרְבֵּן אֶלְהָה לֹא יִקְרַב לְקָרְבָּא כְּבָ קָרְבָּנְיָא כְּבָ קָרְבָּנְיָא יִיכְלֵל
כְּגָ בְּסָמָךְ לְפָרְכָּתָא לֹא יִיעַול וְלִמְדְּבָחָא לֹא יִקְרַב אֲרִי מַזְמָא בָּה וְלֹא יִחְלֵל יִתְמַזְמָא כְּדָ וְמַלְיל מַשָּׁה עִם אַהֲרֹן וְעִם בְּנֵי
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּה וְמַלְיל יִי עַם מַשָּׁה לְמִימָר כְּמַלְיל עִם אַהֲרֹן וְעִם בְּנֵי
קָרְדָמִי אָנָא יִי כְּוֹ אָמַר לְהָוֹן לְזָרִיכָוּן כְּלֹ גָבָר דַּי יִקְרַב מַכְלֵב בְּנֵיכָוּן לְקוֹדְשָׁיَا דַי אָנוּן מִקְדְּשִׁין
קָרְדָמִי אָנָא יִי כְּה גָבָר גָבָר מִזְרָע דְּאַהֲרֹן וְהַוָּא סְגִיר אוֹ דָאַיְבָק בְּקוֹדְשִׁיאָא לֹא יִקְרַב עַד דַי יִדְבֵּי וְדַי יִקְרַב בְּכָל טְמָא נֶפֶשָׁא אוֹ גָבָר דַי תְּפַרְקָמָה

פירוש רשי"

אוֹזֶה רָה לְאָוכֵל, וּלְמִדּוֹה רְבּוֹתֵינוּ מִגְזָרָה שָׂוֹה. וְאֵי אָפָּשָׁר לוֹמֵר
שְׁחִיבָּע עַל הַגְּנִיגְעָה, שְׁהָרִי נָאָמָר כְּרָתָעַל הַאֲכִילָה בְּצֹו אֶת אַהֲרֹן
לְעַלְיל גָּלְבָּעַן שְׁתִּי בְּרִיתוֹת זֹו אַצְלָזָו, וְאֵם עַל הַגְּנִיגְעָה חִיבָּע,
לֹא הָצְרָךְ לְחִיבָּע עַל הַאֲכִילָה. וּבָן נְדָרְשָׁ בְּתוֹרָת כְּהָנִים, וְכֵי יִשְׁנַע
נוֹגָע חִיבָּע, אָם בָּן מֵה תְּלִמּוֹד לְוֹמֵר "יִקְרַב", מִשְׁיכָר לְקָרְבָּא,
שָׁאַיְנָה חִיבָּע עַלְיוֹן מִשּׁוּם טָמָא אָלָא אָם בָּן קָרְבָּו מִתְּרִיוּ. וְאֵם
תָּאָמֵר, שְׁלַשׁ בְּרִיתוֹת בְּטָמָא תְּהָנִים לְמַה, בָּכָר נְדָרְשָׁ בְּמִסְכָּת
שְׁבוּעוֹת (וד' ז'), אַחַת לְכָלָל וְאַחַת לְפָרֶט וְכֵי: וְטָמָא תָּוֹלִוּ.
וְטָמָא תְּהָדָם עַלְיוֹן, וּבְטָהָר שָׁאַכְל אֶת הַטָּמָא הַכְּתוּב מִדְבָּר, וְטָמָא תָּוֹל
בְּשָׁר עַלְיוֹן, וּבְטָהָר שָׁאַכְל אֶת הַטָּמָא הַכְּתוּב מִדְבָּר, עַל כְּרָחֵךְ
מִפְשָׁמָמָעָו אַתָּה לִמְדָר, בְּמַי שְׁטָמָא תָּוֹלִוּ פּוֹרַחַת מִמְּנוּ הַכְּתוּב מִדְבָּר,
וְזֶהוּ קָאָדָם שִׁיְשַׁיְשׁ לֹו טְהָרָה בְּטִבְיָה: וּנְכַרְתָּה וְזֶה. יְכֹלַ מִצְדָּצָה
לְצֹר זֶה, יִכְרַת מִמְקֹמוֹ וַיַּתְיַשֵּׁב בְּמִקְומָו אַחֲרָה, תְּלִמּוֹד לְוֹמֵר "אַנְיִי
הָ", בְּכָל מִקְומָ אָנָי: (כח) [מִזְרָע אַהֲרֹן. אַיִן לִי אָלָא צָרוּעַ, גּוֹפָו
מִנְיָן, פְּלִמּוֹד לְוֹמֵר "וְהַוָּא צָרוּעַ". שִׁיכָל הַוָּאֵיל וּמִקְרַב אָונָן,
יִקְרַב צָרוּעַ וְזֶבֶב, תְּלִמּוֹד לְוֹמֵר "וְהַוָּא": עַד אֲשֶׁר יִתְהַר. בִּיאָת
הַשְּׁמָשׁ, אוֹ אַיִן אָלָא טְבִילָה, נָאָמָר בָּאָן "יִתְהַר" וּנְאָמָר לְמַטָּה
וּטְהָרָה", וּבָא הַשְּׁמָשׁ וּטְהָרָה" (להלן פֶּסֶק לא), מָה ? הַלְּן בִּיאָת
הַשְּׁמָשׁ, אָף כָּאָן בִּיאָת שְׁמָשׁ: בְּכָל טְמָא נֶפֶשׁ. בְּמַי שְׁנָטָמָא בִּמְתָה:

מוֹמָבָו. בָּעוֹד מוֹמוֹ בּוֹ פֶּסֶול, הָא אָמַעֲבָר מוֹמוֹ בְּשָׁר: לְחַמָּי
לְחַמָּי אֶלְהִיו. כָּל מִאָכֵל קָרְוִי לְחַמָּי: (כב) מִקְדְּשֵׁי הַקְדְּשִׁים. אָלו
קָדְשֵׁי הַקְדְּשִׁים: וּמִן הַקְדְּשִׁים יִאָכֵל. אָלו קָדְשִׁים קְלִים. וּמִן
נְאָמָרוּ קָדְשֵׁי הַקְדְּשִׁים לְמַה נָאָמָר קָדְשִׁים קְלִים, אָם לֹא נָאָמָר
הַיִּתְיַי אָמֵר, בְּקָדְשֵׁי הַקְדְּשִׁים יִאָכֵל בַּעַל מָוָם, שְׁמַצֵּינוּ שְׁתָהָרוּ
לָרָ, שָׁאַכְל מַשָּׁה בְּשָׁר הַמְלֹואִים, אָכֵל בְּחִזָּה וְשָׁוֹק שְׁלַ קָדְשִׁים
קְלִים לֹא יִאָכֵל, שְׁלָא מַצֵּינוּ זֶר חֹלֵק בְּהָנָ, לְכָךְ נָאָמָר קָדְשִׁים
קְלִים, כֹּךְ מִפְרִיש בְּזָכְבִּים: (כג) אָךְ אֶל הַפְּרָכָת. לְהַזּוֹת שְׁבָע
הַזּוֹת שְׁלַע הַפְּרָכָת: וְאֶל הַמִּזְבֵּחַ, וְשְׁנִיהם הַצְּרָכוּ
לְהַפְּתַבָּה, וּמִפְרָש בְּתוֹרָת כְּהָנִים: וְלֹא יְחַלֵּל אֶת מִקְדְּשִׁי. שָׁאָמַע
עֲבֹדָתוֹ מִחְלָלָת לְהַפְּסֵל: (כד) וַיֹּדַבֵּר מִשְׁה. הַמִּזְוֹה הַזּוֹת:
אָל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנֵי יִשְׂרָאֵל. לְהַזּוֹר בֵּית דִין עַל הַכְּהָנִים:
(כו) וַיַּגְזֵרּוּ. אִין נְזִירָה אָלָא פְּרִישָׁה, וּבָן הַוָּא אָוּמָר "וַיַּגְזֵר
מַאֲחָרִי" (יחזקאל ז'), "נְזִיר אַחֲרָה" (ישעיה א-ד), יִפְרְשָׁוּ מִן הַקְדְּשִׁים
בְּיַמִּי טָמָא תָּוֹלִוּ. וַיַּגְזֵרּוּ מִקְדְּשִׁים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
וְלֹא יְחַלֵּל אֶת שֵׁם קָדְשִׁים, סְרֵס הַמְקֹרָא וְזָרְשָׁהוּ: אֲשֶׁר הַם
מִקְדְּשִׁים בְּתַבְעָתָן. וַיַּגְזֵרּוּ מִקְדְּשִׁים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
אֲלֹהִים. אֲלֹהִים צְמַנְיָנוּ שְׁנָאָמָרָה אַזְנָתָת אֲכִילָה
קָדְשִׁים בְּטָמָא בְּלַשׁוֹן נְגִיעָה, "בְּכָל קָדֵשׁ לֹא תַּגְעַע" (עליל ז')

כט שכבתה-זרע: אָז-אִישׁ אָשֵר יָגַע בְּכָל-שְׁرֵץ אֲשֶׁר יְטַמֵּא-לוֹ אָז בַּאֲדָם אָשֶׁר אָמָר לְ יְטַמֵּא-לוֹ לְכָל טְמָאתוֹ נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תְּגֻעַ-בּוֹ וְטְמָאתָ עַד-הָעָרָב וְלֹא יִאכְלֶל לְאַמְּדָנָה קָדְשִׁים כִּי אַמְּדָנָה בְּשָׂרוֹ בְּמַיִם: וּבָא הַשְׁמֵשׁ וְתַהַר וְאַחֲרֵי יִאכְלֶל לְבָבָ מְזָהָרָדָשִׁים כִּי לְחַמּוֹ הוּא: נְבָלָה וְטְרֵפָה לֹא יִאכְלֶל לְטְמָאתָה בָּהּ אָנִי לֹא יְהֹזה: וְשָׁמְרוּ אֶת-מִשְׁמָרָתִי וְלֹא-יִשְׂאוּ עַלְיוֹ חַטָּא וְמַתּוֹ בּוֹ כִּי יְחַלְלָהוּ לְדֹבֶר אָנִי יְהֹזה מִקְדָּשָׁם: וְכָל-זֶר לְאַיְאָכֵל קָדְשׁוֹ תּוֹשֵׁב כְּהֵן וְשְׁכִיר לְאַיְאָכֵל לְהָ קָדְשׁוֹ: וְכָהֵן פִּידְיָקָנָה נֶפֶשׁ קְנִין כְּסִפוֹ הוּא יִאכְלֶל בּוֹ וְיַלְיד בֵּיתוֹ הֵם יִאכְלֶל לְזָהָרָדָשִׁים: וּבְתַ-פְּהָן כִּי תְּהִיא לְאִישׁ זָר הָוּא בְּתִרְוּמַתָּה קָדְשִׁים לֹא תָאכֵל: לֹא וּבְתַ-פְּהָן כִּי תְּהִיא אַלְמָנָה וְגַרְוָשָׁה וְזָרָע אֵין לְהָ וְשְׁבָה אֶל-בֵּית אָבִיהָ לְהָ כְּנֻעָרִיהָ מַלְחָם אָבִיהָ תָאכֵל וְכָל-זֶר לְאַיְאָכֵל בּוֹ: וְאִישׁ פִּידְיָאָכֵל קָדְשׁוֹ לְטַבְגָּה וְיִסְפֵּחַ חַמְשִׁיתוֹ עַלְיוֹ וְנַתֵּן לְפָהָן אֶת-הָקָדֵשׁ: וְלֹא יְחַלְלָה אֶת-קָדְשֵׁי

תרגומים אונקלוס

שכבה זרעא כת או גבר די יקרב בכל רוחשא די יסתאב לה לכב סאบทיה לאותן די יקרב בה ויהי מסאוב עד רמשא ולא ייכול מן קודשא אלון אסחי בשורה במא לא ובמ Gefühl שמשא ווידי ובטרן בן ייכול מן קודשא אורי לחמה הווא לב נבלא ותבירה לא ייכול לא יאכלה זר ויטרונן ית מטרות מירמי ולא יקבלו עלות חובה וימותונן בה אורי יתלה אגאי יי מקדשחן לו וככל חלוני לא ייכול קודשא לאיסתא בא בה אגא זר לג ויטרונן ית מטרות מירמי ולא יקבלו עלות חובה וימותונן בה אורי יתלה אגאי יי מקדשחן לו וככל חלוני לא ייכול קודשא לה וככהן אורי יתלה אגאי יי מקדשחן לו וככל חלוני לא ייכול קודשא בלחמה לו ובת פהן אורי תותבא דכהנא ואגירה לא ייכול קודשא לה וככהן אורי יתלה אגאי יי מקדשחן לו וככל חלוני לא ייכול קודשא תהי לגבר חלוני דיא באפרשות קודשא לא תיכול לו ובת פהן אורי תהי אמלא ומתרכא וכבר לית לה ותתוב לבית אבוקה ברובוותהא מלחה דאבוקה פיכול וכל חלוני לא ייכול בה לה וגבר אורי ייכול קודשא באשלו וויסוף חומשה עלותיו ויתן לכהנא ית קודשא לט ולא יחלון ית קודשא

פירוש רש"י

בכל שְׁרֵץ אֲשֶׁר יְטַמֵּא לוֹ. בְּשֻׁעוֹר הָרָאוּי לְטַמֵּא, בְּכַעַדְשָׁה: אוֹ בְּאַדְמָה. בְּמַתָּה: אֲשֶׁר יְטַמֵּא לוֹ. כְּשֻׁעוֹר לְטַמֵּא, וְזֹה כִּיּוֹת: לְכָל טְמָאתוֹ. לְרָבּוֹת נֹגֵעַ בּוֹבָן וְזֹבָה נְדָה וְזַוְלָתָה: (ל) נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תְּגֻעַ בּוֹ. בְּאַחֲרֵי מִן הַטְמָאים הַלְלוֹ: (לא) וְאַחֲרֵי יִאכְלֶל מִן הָקָדְשִׁים. נְדָרֵשׁ בִּיבְמֹות (דֶּרֶךְ) בְּתִרְוּמָה, שְׁמַתָּר לְאַכְלָה בְּהָעָרָב הַשְׁמָשָׁה: מִן הָקָדְשִׁים. וְלֹא כָּל הָקָדְשִׁים: (לב) נְבָלָה וְטְרֵפָה לֹא יִאכְלֶל לְטַמֵּא בָּהּ. לְעַנְיָן הַטְמָאה הַזָּהָר בְּאַנְזָן, שָׁאָם אַכְלֶל נְבָלָת עַוֹּף טְהָר שָׁאָן לְהָ טְמָאת מַגְעָן וּמַשָּׁא אַלְא טְמָאת אַכְילָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה, אָסָר לֹא אַכְלֶל בָּקָרְשִׁים. [וצריך לִזְמָר "וְטְרֵפָה"], מִי שִׁיַּשׁ בְּמַינָּו טְרֵפָה, יֵצֵא נְבָלָת עַוֹּף טָמָא שָׁאָן בְּמַינָּו טְרֵפָה: (לב) וְשָׁמְרוּ אֶת מִשְׁמָרָתִי. מְלָאכָל תִּרְוּמָה בְּטְמָאת הַגּוֹף: וְמַתּוֹ בּוֹ. לְמַדְנוֹ שַׁחַת מִיתָּה בִּידֵי שְׁמִים: (لد) לֹא יִאכְלֶל קָדֵשׁ. בְּתִרְוּמָה הַכְּתוּב מְדִבָּר, שְׁכֵל הַעֲנִין דָבָר בָּה: תּוֹשֵׁב כְּהֵן וְשְׁכִיר. תּוֹשֵׁבּוּ שֵׁל כְּהֵן וְשְׁכִיר, לְפִיכְךָ תּוֹשֵׁב וְהַאכְלָם לְזָרִים: מפתח סדרי התנ"ך

על אכילת הכהנים: אֲכִילַת הַחֲטָאת וְהַאֲשָׁם מִצּוֹת עָשָׂה.. הַכֹּהֲנִים אֲכִילִים וּבָעַלִים מִתְּפִפְרִים. וְהֽוּא הַדִּין לְשָׁאָר הָקָדְשִׁים שָׁאוֹכְלִין אַלְתָן הַכֹּהֲנִים שָׁאָכְלִתָן מִצּוֹת. [מעשיה הקורנביות: א] אוֹלֵי לכָן נְבָחר פְּסָוק זה בְּחוֹזָקָל לְרָאשׁ סְדָר כָּבֵד, וְזֶה בְּחוֹזָקָל כָּפָר בְּשָׁבּוֹת הַצְפּוֹן לְשָׁבּוֹת הַדָּרוֹם אֲשֶׁר אַל-בְּנֵי הַגּוֹלָה הַגּוֹלָה | לְשָׁכּוֹת הָקָדֵשׁ אֲשֶׁר יִאכְלְוּ שָׁמַיִם הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר-קְרֹבִים לְהָ קָדְשִׁים הַקָּדְשִׁים שֶׁמְגַנְּיוּ | קָדְשִׁי הָקָדְשִׁים וְהַמְנָה וְהַחֲטָאת וְהַאֲשָׁם בְּיַד הַמְּקוֹם קָדֵשׁ:

מ' בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת אֲשֶׁר־צִרְבָּנוּ לְיְהוָה: וְהַשְׁיאוּ אֹתָם עַזְזֵן אֲשֶׁר־מִתְחַדֵּשׁ בְּאֶכְלָם אָתְּ קָדְשֵׁיכֶם כִּי אֲנִי יְהוָה מֶקְדְּשָׁם:

זה א', ב' וידיבר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-אהרן ואל-בניו ואל כל-בני עת שלishi ג' ישראל ואמרת אליהם איש איש מבית ישראל ומזהGER בישראל אשר יקרב קרבנו לכל-נגידיהם ולכל-נדבותם אשר יקריבו ליהוה לעלה: ג' ד' לרצונם תמים זכר בבלר בכשבים ובעזים: כל אשר בו מום לא ה' תקריבו כי לא לרצון יהיה לכם: ואיש כי יקרב זבח-שלמים ליהוה לפלא-נדר או לנדרה בבלר או באean תמים יהיה לרצון כל-מוסים ו' לא יהיה-בו: עזרת או שבור אודחרוץ או-יבלת או גרב או יLEFTת לא תקריבו אלה ליהוה ואשה לא-תתנו מהם על-המזבח ליהוה: ושור ח' ושה שרוע וקלוף נדבה תעשה אתו ולנדר לא ירצה: ומעוק וכתות

תרגומן אונקלוס

דבני ישראל ית די יפרשו קדים יי מ ויקבולון עלייהון ערין וחובין במיכלHon בסואבא ית קודשיהון ארי אני יי מקדשיהון א' ומיליל יי עס משה למקיר ב מלל עס אהרן ועם כל בני ישראל ומימר להון גבר גבר מבית ישראל ומן גיורא בישראל די יקרב ארבנה לכל נגידיהם ולכל נדרתיהם די יקרבון קדם יי לרעתא ג' לרעתא לכון שלים דכורא בתורי באטרא ובעוזא ד' כל די בה מומא לא תקרבון ארי לא לרעתא יהי לכון ה וגבר ארי יקרב נכסת קודשיה קדם יי לפרשא נדרא או לנדרתא בתורי או בענא שלים יהי לרעתא כל מומא לא יהי בה ו עיר או תביר או פסיק או יבלן או גרבן או חזון לא תקרבון אילין קדים יי וארבנה לא מתנון מגרון על מטבחה קדם יי זהות ו אמר יתר וחסיד נדבאה תעבד יטה ולנדר לא יהי לרעתא ח' ודי מרים ודי רסיס

פירוש רש"י

וaino נפסל במום אלא בחסרון אבר: (ה) לפלא נדר. להפריש בדבורה: (ו) ענרת. שם דבר של מום עירון בלשון נקבה, שלא יהא בו מום של עורות: או שבור. לא יהיה: חרוץ. ריס של עין שנסדק או שנפוגם, וכן שפטו שנסדקה או נפגמה: גבת, ורואה-ה בלעוי: גבר. מן חוץית, וכן "ילפת". ולשון "ילפת" כמו "וילפת טמazon" (שופטים יא:כ), שאחותה בו עד יום מיתה, שאין לה רפואה: לא תקרבו. שלש פעמים, להזיר על הקשתן ועל שחיטתן ועל וריקת דמן: ואשה לא תתנו. אזהרת מקטרת: (ז) שרווע. אבר גדול מחרבו: וקלות. פרשותיו קלותות. נדבה תעשה אתו. לבדוק הבית: ולנדר. למזבח: לא ירצה. אי זה הקדש בא לריצות, הווי אומר זה הקדש המזבח: (ח) ומעוק וכתות

מפתח סדרי התנ"ך

הפטרת הסדר: סדר יה פותח בתנאים בהם הקורבן יתתקבל לריצון. המקרים הם יהודים וגרים והקורבנות הם עולה ושלמים. הפטרת הסדר היא מס' ישעה [כנגח] והכיאותים אל-האר קרש ושבתוים על-מוצבתי בית תפלה כי בית תפלה יקרה לכל-העם: הפרשה השלישית בסדר זה פותחת את פרשת המועדות וועוסקת בשירות שבת. בגמרה [שבת קיח] מוכאת דרשה המקשרת בין שמירת שבת לבני הפטתק הפותח את הפטרת: אמר רבי יוחנן משומך רבי שמעון בן יוחאי: אלמלא משמרין ישראל שתי שבנות חילכתן - מיד נגאלים, שנאמר: כי-ביה אמר ה' לפרייט אשר ישמרו את-שבתווי וכתיב בתיריה והכיאותם אל-האר קרש. יתכן שגם הדרכה כיצד יש להתקרב לה' לאחר החורבן.

ט וְנִתְוקָן וּכְרוֹת לֹא תִקְרִיבוּ לֵיהּוּה וּבָאֲרַצְכֶם לֹא תַעֲשׂו: וּמִיד בָּזְנֶכֶר לֹא
אמור תִקְרִיבוּ אֶת־לְחֵם אֱלֹהִיכֶם מִכֶּל־אֱלֹהָה כִּי מְשֻחְתָּם בָּהֶם מוֹם בָּם לֹא יָרְצֹו
תִקְרִיבוּ יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לִאמֶר: שׂוֹר אוֹ-כְשֵׁב אָוּ-עַז עַז
, יְאֵלֶם: כִּי יְוָלֵד וְהִיא שְׁבַע יָמִים תַחַת אָמוֹן וּמִיּוֹם הַשְׁמִינִי וְהַלְאָה יָרְצֹה
יְבָל לִקְרָבָן אֲשֶׁר לֵיהּוּה: וּשׂוֹר אָוּ-שָׁהָה אַתָּה וְאֶת־בֶּןְךָ לֹא תְשַׁחַטו בַּיּוֹם
יְגָד אֶחָד: וּכִידְתְּזַבְּחוּ זְבַח־תֹּודָה לֵיהּוּה לַרְצָנֶיכֶם תֹּזְבָּחוּ: בַּיּוֹם הַהוּא יָאָכֵל
טו לְאֶת־תֹּוֹתִירָה מִמְּנָנוּ עַד־בָּקָר אָנֵי יְהוָה: וּשְׁמַרְתָּם מִצּוֹתִי וּעֲשִׂיתֶם אֶתְכֶם
טו אָנֵי יְהוָה: וְלֹא תְחִלְלוּ אֶת־שֵׁם קָדוֹשִׁי וּנְקַדְשָׁתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָנֵי
טו יְהוָה מַקְדְשָׁכֶם: הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִארֶץ מִצְרָיִם לְהִיוֹת לְכֶם לְאֱלֹהִים

אני יהוה:

תרגומים אונקלוס

ורי שליף ודי גזיר לא תקרבו קדם כי ובארעיכון לא תעבדו ט ומין בר עממיין לא תקרבו אליכון מכל אלין ארוי חבוקהון בהונן מוקא בהונן לא לרעווא יהונן לבון י. ומיללי י. עם משה למימר יא תור או אמר או עוזא ארוי יתילד ויהי שבעה יומיין תמיינאה ולהלא יתרעוי לקרבא קרבנא קדרם י. יב ותורהא או תכסון ביומא חד יג ואורי תפISON נכסת תורהא קדרם י. לרעוא לבון תפסנה יד בירמא מהויא יתאכל לא תשאroneו תעבדוון יהונן אנה י. ט ותטרוון פקווי ותעבדוון יהונן אנה י. ט ולא תחללוון ית שמא דקדשי ואתקדש בנו בני ישראאל איזה י. מקדשכון י. דאפיק יתכוון מארעא דמצרים למשועי לבון לאלהא איזה י.

פירוש רש"י

הפת, ואני נוגג בזקרים, ומתר לשחות האב והבן: אטו ואות בננו. אף בנו ואותו במשמעו: (יג) לרצנכם תובח. תחולת זיביחתכם זההרו שתחאה לרצונן לכם, ומהו הרצון, "ביום ההוא יאכל", לא בא להזחיר אלא שתחאה שחיתעה על מנת בן, אל תשחחו עלי מנת לאאכלו למןחר, שאם תהשבו בו מחשבת פסול, לא יהא לכם לרצון. דבר אחר "לרצנכם", מכאן למתהעסק שפסול בשחיתת קדשים. ואף על פי שפרט בנאכלים לשוי ימים, חור ופרט בנאכלין ליום אחד, שתאה זיביחתן על מנת לאאכלן בזמנן: (יד) ביום ההוא יאכל. לא בא להזחיר אלא שתחאה שחיתעה על מנת בן, שאם לקבוע לה זמן אכילה, כבר כתיב "ובבשר זבח תזותת שלmino וגנו" (לעל ג:כ): אני ה. דעת מי גוזר על הדבר ואל יכול בעיניך: (טו) ושמרתם. זו המשנה: זה המשעה: תקרכבו לוט מלמוד לעבור על דברי מזידין. ממשמע שנאמר "ולא תחללו" מה תלמוד לומר "ונקדשתי", מסור עצמק וקדש שם. יכול ביחס, תלמוד לומר "בתוך בני ישראאל". וכשהוא מוסר שבדשות, אבל על המזבח שבmeshenן לא תקריבו, אבל תמיימה תקבלו מהם, לכך נאמר למןלה "איש איש" (פסוק כ), לרבות את הבכרים שנזרדים נזרדים ונרבבות בישראל: משבחתם. חבולותן: לא ירצו לכם. לכפר עליכם: (יא) כי יולד. פרט ליוציא לפן: (יב) אותו ואת בנו. נוגג בנקבה, שנאמר חורא לא רדייע להויא לך וגנו: מלכא וגנו" (דניאל ב:לט), מיאל ולא מציל, ירידיע להויא לך וגנו: מפתח סדרי התנ"ך פסוק ט הוא המקור למצות קידוש ה/. הבכרים יחוأكل אם אמר שקידוש ה' גדול יהיה כאשר הקב"ה יקצתו חורה לעובדו בארץ ישראל: בריich ניחח הארץ אתחם בהוציאי אתחם מזהעלים וקוצאי אתחם מזהארצאות אשר נפצעם בם ונקדשתי בהם לעיני הגויים: [ראש סדר יג]

סידור	פסוק	ויקרא	סדרה	פרשה
יח	ית, יט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים שֵׁם לֵאמֹר: דֹּבֶר אֲלֵךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמֵר תְּלֵהֶם מֹעֵדִי עז דַּבְרֵיכֶם וְיִתְשַׁחַת הַפֶּשֶׁת וְתַקְדִּשְׁוֹל וְיִכְבִּין לְאַחֲיכֶם לְפִנֵּיכֶם בְּדַבְרֵיכֶם וְיִתְהַגֵּד לְכֶם כַּאֲמֹר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים מְקֹרְאֵי קָדְשֵׁךְ אֱלֹהֶם הַעַם מֹעֵדי עז	וְיִתְהַגֵּד לְכֶם כַּאֲמֹר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים מְקֹרְאֵי קָדְשֵׁךְ אֱלֹהֶם הַעַם מֹעֵדי עז בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים מְקֹרְאֵי קָדְשֵׁךְ אֱלֹהֶם הַעַם מֹעֵדי עז תַּעֲשֵׂה מְלָאָכָה וְבַיּוֹם הַשְׁבִּיעִי שָׁבֵת שְׁבַתּוֹן מְקֹרְאֵי קָדְשֵׁךְ כַּלְ-מְלָאָכָה לֹא תַּעֲשֶׂו שָׁבֵת הַוָּא לְיִהוָה בְּכָל מְוּשָׁבְתֵיכֶם: בֶּן, נֶבֶן אֱלֹהֶה מֹעֵדי יְהוָה מְקֹרְאֵי קָדְשֵׁךְ אֱלֹהִים אֱלֹהִים בְּמָעוֹדָם: בַּחֲדֵשׁ עז בֶּן הַרְאַשׁוֹן בְּאֶרְבָּעָה עַשֶּׂר לְחַדְשָׁה בֵּין הָעֲרָבִים פֶּשֶׁחָ לְיִהוָה: וּבְחַמְשָׁה עַשֶּׂר יוֹם לְחַדְשָׁה הַזֶּה חַג הַמִּזְוֹצָרִים לְיִהוָה שְׁבֻעָת יָמִים מִצּוֹת תְּאַכְלוּ: בֶּן בַּיּוֹם הַרְאַשׁוֹן מְקֹרְאֵי קָדְשֵׁךְ יְהוָה לְכֶם כַּלְ-מְלָאָכָת עֲבָדָה לֹא תַּעֲשֶׂו: בֶּן וְהִקְרַבְתֶּם אֲשָׁה לְיִהוָה שְׁבֻעָת יָמִים בַּיּוֹם הַשְׁבִּיעִי מְקֹרְאֵי קָדְשֵׁךְ כַּלְ- מְלָאָכָת עֲבָדָה לֹא תַּעֲשֶׂו:	וְיִתְהַגֵּד לְכֶם כַּאֲמֹר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים קָדְשֵׁךְ אֱלֹהֶם הַעַם מֹעֵדי עז תַּבָּאוּ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנָי נַתֵּן לְכֶם וּקְצֵרָתָם אֶת-קָצֵירָה וְהַבָּאתֶם אֶת- לְהָעֵמֶר רַאשֵּׁית קָצֵירָכֶם אֶל-הַכְּפַן: וְהַנִּיף אֶת-הַעֵמֶר לְפִנֵּיכֶם אֶל-הַכְּפַן לְרַצְנֵיכֶם	
		ח וּמְלִילִי יְיָ עַם מֹשֶׁה לִמְקֹרֵר יְתִיל עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימֹר לְהֹן מֹעֵדִיא דַיִ- תַּעֲמֹד עָבֵידָא וּבַיּוֹם שְׁבֵיעָה שְׁבַת שְׁבָתָא מַעֲרֵעַ קְדוּשָׁה כָּל עַבְדָּיו קְדוּשָׁה אֶת מַעֲרֵעַ קְדוּשָׁה דַי תְּעָרְוֹן יְתִהְוֹן בּוּמָנִיהָן כִּכְבָּרָעָה קְדוּמָה בְּאֶרְבָּעָה שְׁמָשָׁא חַגָּן חַגָּא דְפָטְרָה קְדוּמָה יְמֹמָן שְׁבָעָא יְמֹמָן פְּטִירָה פְּכַלְוָן כִּדְבָּרָוָן קְדוּמָה קְדוּמָה יְמֹמָן בְּוֹמָן שְׁבָעָא שְׁבֵיעָה מַעֲרֵעַ קְדוּמָה מַעֲרֵעַ קְדוּמָה יְמֹמָן חַגָּן תַּעֲמֹד עָבֵידָה שְׁבֵיעָה מַעֲרֵעַ קְדוּשָׁה כָּל עַבְדָּיו קְדוּשָׁה לְהֹן אֲרַי תַּעֲלֹון לַאֲרַעָא דִי אָנָא יְחַב לְכוֹן וְתִחְזְדוּן יְתִחְזְרוּן יְתִעְמָר אֲרַי תַּעֲלֹון לְאֲרַעָא דִי אָנָא יְחַב לְכוֹן וְתִחְזְדוּן יְתִחְזְרוּן יְתִעְמָר קְדוּמָה יְיַרְעָאו לְכוֹן תַּרְגּוּם אָנוּקָלוֹס		
		(יט) דָבָר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וָעַם מֹעֵדִי ה. עַשְ׈ה מוֹעֵדָה שְׁיהֵיו יִשְׂרָאֵל מִלְמָדִין בָּהֶם, שְׁמַעַבְרִים אֶת הַשְׁנָה עַל גָּלִילּוֹת שְׁגַעַרְוֹ מִמְּקוּמָן לַעֲלוֹת לְרָגֶל וְעַדְין לֹא הָגִיעוּ לִירוֹשָׁלָם: (כ) שְׁשָׁת יָמִים מֵהַעֲלָן שְׁבַת אֶצְלָן מוֹעֵדָה, לְלִמְדָך שְׁכָל הַמְּחַלֵּל אֶת מוֹעֵדָה מֵעַלְיוֹ בָּאֶלְיוֹ חַלֵּל אֶת הַשְּׁבָתוֹת, וְכָל הַמְּקִים אֶת מוֹעֵדָה מֵעַלְיוֹ בָּאֶלְיוֹ קְיִם אֶת הַשְּׁבָתוֹת: (כא) אֱלֹהֶם מוֹעֵדִי ה. לִמְעַלָּה מְדֹבֵר בְּעֵבוּר שְׁנָה, וְכָאן מְדֹבֵר בַּקְדּוּשָׁה חַדְשָׁה: (כב) בֵּין הָעֲרָבִים. מַשֵּׁשׁ שְׁעֹות וּלְמַעֲלָה: פֶּשֶׁחָ לְהָעָלָה. הַקְרֵבָת קְרֵבָן שְׁשָׁמוֹ פֶּשֶׁחָ: (כח) וְהִקְרְבָתֶם אֲשָׁה וְגַם, הַמּוֹסְפִּין הָאָמוּרִים בְּפִרְשַׁת פִּינְחָס, וְלִמְהָא נָמְרוּ בָּאָן, לוֹמָר לֵךְ שָׁאִין הַמּוֹסְפִּין מַעֲכְבִּין זֶה אֶת זה: וְהִקְרְבָתֶם אֲשָׁה לְהָעָלָה. מִפְּלַגְתָּה קְרֵבָנָה נִמְצָא בְּרֹאשׁ הַסּוּר הַאַחֲרֹן בְּתַנְךָ, בְּדִבְרֵי הַיּוֹם סִדְרֵךְ הַתְּיוֹאֵר הַוָּא שְׁלֵפֶת יְאַשְׁיוּ עַלְיוֹ נִמְצָא: וְלֹא-גַעַשָּׁה פֶּשֶׁחָ כִּמָּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל מִמְּלֹכִי יִשְׂרָאֵל לֹא-עַשְׂוֹ בְּפֶשֶׁחָ אֲשֶׁר-עַשָּׂה אֲשֶׁר-		
		מִפְתָּח סְדֵרָת הַתְּנִינָה וְשִׁחְתּוּ הַפֶּשֶׁחָ וְתַקְדִּשְׁוֹל וְהִכְבִּין לְאַחֲיכֶם לְפִנֵּיכֶם כַּדְּבָרֵךְ בְּדַבְרֵיכֶם וְיִדְבְּרֵיכֶם הַתְּיוֹאֵר הַוָּא שְׁלֵפֶת יְאַשְׁיוּ עַלְיוֹ נִמְצָא: וְלֹא-גַעַשָּׁה פֶּשֶׁחָ כִּמָּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל מִמְּלֹכִי יִשְׂרָאֵל לֹא-עַשְׂוֹ בְּפֶשֶׁחָ אֲשֶׁר-עַשָּׂה אֲשֶׁר-		

י'ה

י'ט

ויקרא

כט ממחורת השבת יניפנו הכהן: ועשיתם ביום חניכתם את-העمر כבש
 ל' תמים בן-שנתו לעלה ליהוה: ומנחהו שני עשרנים סלת בלולה בשמן
 לא אשה ליהוה ריח ניחח ונספה יין רביעת ההין: ולחים וקלוי וכרמל לא
 תאכלו עד-עatzם היום זה עד הביאכם את-קרבן אלהיכם חקת עולם
 א' לדרכיכם בכל משכתייכם: וספרתם לכם ממחורת השבת פ'
 ב' מיום הביאכם את-עمر התנופה שבע שבותות תמיימת תהיינה: עד
 ממחורת השבת השביעת תפירו חמישים يوم והקרבתם מנחה חדשה
 ג' ליהוה: ממושבתייכם תביאו לחם תנופה שתיים שני עשרנים סלת
 ד' תהיינה חמץ תאפינה בפורים ליהוה: והקרבתם על-הלחם שבעת
 כבשים תמים בני שנה ופר בן-בקר אחד ואילים שניהם יהיו עליה
 ה' ליהוה ומנחהם ונספייהם אשה ריח-ניחח ליהוה: ועשיתם שעיר-עזים
 ו' אחד לחתאת ושתי כבשים בני שנה לזבח שלמים: והניף הכהן | אתם

תרגומים אונקלוס

מכבר יומא טבא ירמינה הנהנא כת ותעבירו ביום ואמר שלים בר שטה לעלטא קדם יי' לומנהה תריין עשרוניין סלא דפילא
 במקש קרבנה קדם יי' לאתקבל ברעוא ונספה חמורא רבבותה הנייא לא ולחים ופורך לא מיכלון עד בון יומא דרין עד איטואיכון יי' קרבן אליכון
 קים עלם לדרכיכן בכל מותכנייכן א' ותמנון לבון מבר יומא טבא מילום איטואיכון יי' עומרא דארמותא שבעה שביעין שלמיין
 יהוין ב עד מכבר שבעתא שביעתה תמנון חמץ יומין ותקרבון מנחה דרפא קדם יי' ג' ממותכיביכן פיתון להם אומota פרתין גורץן תריין
 עשרוניין סלא ירין חמץ תאפין בכווין קדם יי' ותקרבון על לחמא שבעה אמרין שלמין בני שנה ותור בר תורי חד ודרכין פרין יהון עלטא קדם
 יי' ומנחהתוון ונספייהון קרבן דמתקבב ברעוא קדם יי' ה ותעבירו צפיר בר עדי חד לחתאתה ותרין אמרין בני שנא לבכת קודשא וירם בהנא יתחוון

פירוש רש"י

השביעית שהוא יום חמישים תפירו, ומקרה מס' הווא: מנחה
 חדשה. היא המנחה הראשונה שהובאה מן החדש. ואם אמר,
 הרי קרבה מנחת העمر, אינה כשרה כל המנהות, שהיא באה
 מן השעורים: (ג) ממושבתייכם. ולא מחוץ לאארץ: לחם תנופה.
 לחם תרומה המורם לשם גבבה, וזה היא המנחה החරשה האמורה
 למלילה: בכורים. ראשונה לכל המנהות, אף למנחת קבאות
 הבאה מן השעורים, לא תקרב מן החדש קודם לשתי הלחם:
 (ד) על הלחם. בגיל הלחם, חובה ללחם: ומנחהם ונספייהם.
 כמפטט מנחה ונספים המפרשים בכל בהמה בפרט נסכים
 (במדבר יד-), שלשה עשרונים לפר ושני עשרונים לאיל
 ועשרות לכבש זו היא המנחה, והנסכים חצי ההין לפר
 ושלשית ההין לאיל ורביעתה ההין לכבש: (ה) ועשיתם שעיר
 עזים. יכול שבעת הכבשים והשער האמורים כאן הם שבעת
 הכבשים והשער האמורים בחמש הפקודים (שם כה:ה), כאשר
 מגיע אצל פרים ואילים אין הם, אמור מעתה, אלו לעצמן ואלו
 לעצמן, אלו קרבו בגיל הלחם ואלו למוספיין: (ו) והניף הכהן

מחורת השבת. ממחורת יום טוב הראzon של פסח, שאם אתה
 אומר שבת בראשית, אי אתה יודע איזהו: (כט) ועשיתם כבש.
 חובה לערם הוא בא: (ל) ומנחהו. מנחת נסכו: שני עשרנים.
 בפילה הדיתה: ונספה יין רביעת ההין. אף על פי שמנחתו כפולה,
 אין נספיו פפוליים: (לא) וקלוי. חמץ עשי מפרק מלך שמייבשין
 אותו בתנור: וכרמל. הן קליות שקוין גורייד: בכל משכתייכם.
 נחלקו בו חממי ישראל, יש שלמוני מפאן שחדר נוהג בחזקה
 לאארץ, ויש אומרים, לא בא אלא ללמד שלא נצטו על החדר
 אלא לאחר ירצה ויישבה משכבישו וחלקו:

סדר יט (א) ממחורת השבת. ממחורת يوم טוב: תמיימת תהיינה.
 מלמד שמחהיל ומגה מבערב, שאם לא בן אין תמיימות:
 (ב) השבת השביעת. כתרגומו "שבועתא שביעתא": עד ממחורת
 השבת השביעת תפירו. ולא עד בכל, והן ארבעים ותשעה יום:
 חמישים יום וקרבתם מנחה חדש לה. ביום חמישים תקראיובה.
 ואומר אני, זהו מדרשו, אבל פשוטו, "עד ממחורת השבת

על ל'חם הבכרים תנופה לפני יהוה על שני כבשים קדש יהיו ליהוה אמר ז לפקון: וקראותם בעצם | היום הזה מקרא-קדש יהיה לכם כל-מלאת ח עבדה לא תעשו חקת עולם בכל-מושבתייכם לדורתיכם: ובקצרכם אתח-קציר ארצכם לא-תכל פאת שיד בקצרך ולקמת קצירך לא תלקט לעני ולגאל תעזב אתם אני יהוה אליכם:

ט, וידבר יהוה אל-משה לאמר: כבר אל-בני ישראל לאמר בחדר השבייעי פא חמישית ז באחד לחדר יהיה לכם שבתון זכרון טרואה מקרא-קדש: כל-מלאת יב עבדה לא תעשו והקרבתם אשה ליהוה: וידבר פב ז יהוה אל-משה לאמר: אך בעשור לחדר השבייעי הוה יום הכהנים הוא מקרא-קדש יהיה לכם ועניתם את-נפשתיכם והקרבתם אשה יד ליהוה: וכל-מלאה לא תעשו בעצם היום הוה כי يوم כיפורים הוא טו לכפר עלייכם לפני יהוה אליכם: כי כל-הנפש אשר לא-תעננה בעצם טו היום הוה ונכרתה מעמיה: וכל-הנפש אשר תעשה כל-מלאה בעצם

תרגומים אונקלוס

על לחם בכוריא ארמותא קדם כי על תרין אמרין קודשא יהוז קדם כי לבהנא ז ותערעון בכורן יומא הדין מערע קודיש יהי לכון כל עבידת פלון לא תעבורון קם עלם בכל מותבניןן לדריכון ח ובמחדרון חtzara דערעון לא תשיצי פאתא דחקלא במחדר ולקטן דחדר לא תלקט לעניינו ולגיורי תשבוק יתחון אנה ז אלחכון ט ומיליל ז עם משה למימר מליל עם בני ישראל בירחא שביעאה בהדר לירחא יהי לכון ניחא דוכרן יבבא מערע קדיש אין כל עבידת פלון לא תעבורון ותקרבון קרבנא קדם ז יב ומיליל ז עם משה למימר ג' ברם בעשרה לירחא שביעאה יהי יומא דכיפוריא הוא יטעה קדש יהי לבונן ית נשתייכון ותקרבון קרבנא קדם ז יד וכל עביה לא תעבורון בכורן יומא הדין ארוי רכפורה הוא לא לכפרא עלייכון קדרם ז אלחכון טו ארי כל אנשא די לא מתענני נשתייכון ותקרבון קרבנא טו וכל אנש די תעבד כל עבידא בכורן

פירוש רש"י

אתם וגו' תנופה. מלפיד שטענון תנופה מחיים. יכול כלם, מעלין עליו כאלו בנה בית המקדש והקריב קרבנותיו בתוכו: תלמוד לומר "על שני כבשים": קדש יהו. לפי שלמי יחיד תעוז. הבח לפניהם והם ילקטו, ואין לך לסייע לאחד מהם: אני ה אליכם. נאמן לשלם שכ: (י) זכרון טרואה. זכרון קדשים קלים, חזק לubar עליהם בשני לאוין. אמר רב איוב פסוק זכרונות ופסוקי שופרות, לזכר لكم עקדת יצחק שקרב תחתיו איל: (יא) והקרבתם אשה. המוספים האמורין ביחס אקדמי ברבי יוסף, מה ראה הפתוח לתנומם באמצע הרגלים, פסה ועצרת מכאן וראש השנה ביום הփורים ותג מפאן, למאך שבל הגותן לקט שכחה ופה לעני קראי, מפתח סדרי התנ"ז

חג שבועות: שני מקומות בהן מצויה התורה על חג שבועות היא מסימנת בחובה לשתף את העניים בשמחה החג. אצלנו כאן בפסוק ח, וכחומר דברים [יג:כט] ועשית חג שבועות... ושמחת לבני | ה' אתה ובניך ובתך ועבדך ואםך ותתנו מאשר בשעריך והגרא ודיותם והאלמנה אשר בקרבך. והסיבה פשוטה, חג שבועות הוא חג הקציר ואנו נידרים לחולק את יבולנו עם העניים. יתרון, והדרבה זו של התורה שימושה כביסיס למנהג ארץ ישראל לקורוא את פרשת העשר [דברים יב:ככ-כג:כט] בשבתו חול המועד של פסה וסוכות. בפרשה זו מצוות צדקה רבות. פסה הוא זמן תחילת הקציר וסוכות, חג האסיף, שלאחריו מתחילה תקופת החורף בה העניים לא יכולים למצוא מזון בשודות.

ראש השנה מוחכר בראש סדר ח בעזרא ויאמר להם קב"הأكلו משמנים ושתו ממתקים ושלה מנות לאין נכוון לו כי קדוש היום לאנדיגנו ואל-תעצלבו כייחדות ה' היא מעוזכם: פסוק זה הוא המקור ההלכתי בתנ"ך שראש השנה הוא יום של חשבון נפש ציבורית מתוך שמה ובטחון בה'.

וַיְהִי הַיּוֹם הַזֶּה וַיַּאֲבֹדֵת אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַחֹזֶה מִקְרָב עַמָּה: כֹּל־מֶלֶאכָה לֹא יָהַרְתָּ שְׂעִיר תְּעִשֶׂוּ חֲקַת עוֹלָם לְדָרְתֵיכֶם בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם: שְׁבַת שְׁבַתּוֹן הוּא לְכֶם וְעַנִּיתֶם אֶת־נֶפֶשׁ תֵיכֶם בְּתִשְׁעָה לְחֶדֶש בְּעֶרֶב מַעֲרָב עַד־עֶרֶב תִּשְׁבְּתוּ שְׁבַתֵּיכֶם:

אמור

וְיְהִי הַיּוֹם הַזֶּה וַיַּאֲבֹדֵת אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַחֹזֶה מִקְרָב עַמָּה: כֹּל־מֶלֶאכָה לֹא יָהַרְתָּ שְׂעִיר תְּעִשֶׂוּ חֲקַת עוֹלָם לְדָרְתֵיכֶם בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם: שְׁבַת שְׁבַתּוֹן הוּא לְכֶם וְעַנִּיתֶם אֶת־נֶפֶשׁ תֵיכֶם בְּתִשְׁעָה לְחֶדֶש בְּעֶרֶב מַעֲרָב עַד־עֶרֶב תִּשְׁבְּתוּ

ששי

וְיְהִי וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֱלֹהִים לְאָמֵר: דָבָר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאָמֵר בְּחַמְשָׁה עַשֶּׂר פָגֵן זֹאת יוֹם לְחֶדֶש הַשְׁבִיעִי הַזֶּה חַג הַסְפּוֹת שְׁבֻעַת יְמִינֵיכֶם לְיְהֹוָה: בַיּוֹם הָרָאשׁוֹן כִּי מִקְרָא־קָדְשׁ כֹּל־מֶלֶאכָת עֲבָדָה לֹא תַעֲשֶׂו: שְׁבֻעַת יְמִינֵיכֶם תִקְרִיבְנִי אֲשֶׁר לְיְהֹוָה בַיּוֹם הָשְׁמִינִי מִקְרָא־קָדְשׁ יְהֹוָה לְכֶם וְהַקְרִבְתֶם אֲשֶׁר לְיְהֹוָה נֶגֶד עֲצָרָת הָאָהָרֹן כֹּל־מֶלֶאכָת עֲבָדָה לֹא תַעֲשֶׂו: אֲלֹהֵי מַעֲדֵי יְהֹוָה אֲשֶׁר־תִקְרָאוּ אַתֶּם מִקְרָאֵי קָדְשׁ לְהַקְרִיב אֲשֶׁר לְיְהֹוָה עַלְיהָ וּמְנַחָה זֹבֵח וּנְסִכִים דְבָרָה כִּי יוֹם בַיּוֹמוֹ: מִלְבָד שְׁבֻעַת יְהֹוָה וּמִלְבָד מִתְנוֹתָתֵיכֶם וּמִלְבָד כָל־נְדָרִיכֶם נֶה וּמִלְבָד כָל־נְדָבָתֵיכֶם אֲשֶׁר תַתְנוּ לְיְהֹוָה: אֲךָ בְּחַמְשָׁה עַשֶּׂר יוֹם לְחֶדֶש הַשְׁבִיעִי בְאָסְפָכֶם אֶת־תְבוֹאת הָאָרֶץ תְחַנוּ אֶת־חֶגֶד־יְהֹוָה שְׁבֻעַת יְמִינֵיכֶם נֶה בַיּוֹם הָרָאשׁוֹן שְׁבַתּוֹן וּבַיּוֹם הָשְׁמִינִי שְׁבַתּוֹן: וְלַקְרִבְתֶם לְכֶם בַיּוֹם

תרגם אונקלוס

יומא ה'דרין ואובד ר'ית אנשא היהיא מגו עמה זו כל עבדון לא תעבורן כל עבדון כל מותבגיניכוין יה שבת שבתא הוא לכון ותענוין ית נפשティיכוין בתשעה לירחא ברמsha מרמשא עד רמשא תנוחון ניחכוין יט ומיליל זי עם משה למילר כ מליל עם בני ישראלי למילר בחמשה עשר א' יומא לירחא שביעהה הדרין חגנא דמלטיא שבעת וומני קדרם זי כא' ביומא קדרמא מערע קדריש כל עבדת פלחו לא תעבורון כב' שביעא יומין פקרבונו ארבעה קדרם זי ביומא תמןאה מערע קדריש זי קרבנו קדרם זי כנש תחונן כל עבדת פלחו לא תעבורון כאלין מועדרא דיי דיי תעבורון יתחונן יתחונן קדריש לארבא קרבנה קדרם זי עלתא ומונחתא נכסת קודשין ונוכין פתיגים יומם ביומא כר' שבייא דיי וכבר מאנטנסיכוין וכבר כל נדריכוין וכבר כל נדריכוין זי לירחא שביעהה במקנשיכוין יה עלתת ארעה תחונן יה חגנוין יה חגנוין יה קדרם זי שביעא יומין ביומא קדרמא ניחא וביומא תמןאה ניחא כו ותסבון לכון ביומא

פירוש ורש"

יהא אסור במלאת עבודה, תלמודו לומר "הוא": (כג) עליה ומונחתה. מונחת נסכים הקרבה עם העולה: דבר יום ביוומו. חקוק הקצוב בהומל הפוקדים (במדרכו כד' - כה' מהו): דבר יום ביוומו. ה' אם עבר יומו בטיל קרבנו: (כח) אך בחמשה עשר יום וו' תחנו' קרבן שלמים לחגיגה. יכול תדרחה את השבת, תלמודו לומר "אך", ה' הויל וויש לה תשלימים כל שבעה: באספכם את תבואת הארץ. ש' היא חידש שביעי זה בא בזמנן אסיפה, מפני שניצטו' לעבר את השנים, שאם אין העBOR, פעומים שהוא בא מצע הקץ או ההורף: תחנו'. שלמי חגיגה: שבעת ימים. אם לא ה' הביא בז' י' כי בא בז' ז'ה. יכול היה מאביאן כל שבעה, תלמודו לומר "ו'חגיגם אותו", יומ אחדר במשמע ולא יותר, ולמה נאמר שבעה, לתשלוםין:

(טז) והאבדתי. לפי שהוא אומר ברת בכל מקומות ואני יודע מה הוא, כשהוא אומר "זה האבדתי", למד על הכרת שאינו אלא אבדן: (ז"ו) כל מלאכה וגוי. לעבור עליון בלאותן קרבנה, או לזרהיר על מלאכתليل כל מלאכת יומא (יום פא): (כא) מקרא קדש. ביום הכהורות קדשו בכסות נקיה ובתפללה, ובשאר ימים במאכל ובמשתה ובכסות נקיה ובתפללה: (כב) עצרת הוא עצרתתך א'תכם א'צלי, כל מז שזמנן את בנוין לסייעה לך וכך ימים, ביןון שהגיע זמנן לההפטר אמר, בני בבקשה מכם, עכובו עמי עוד יום אחד, קשה עלי פרודתכם: כל מלאכת עבודה. אפללו מלאכה שהיא עבודה לכם, שאם לא תעשותה יש חסרוןabis בדבר: לא תעשו. יכול אף חלו של מועד

י'נ'

הראשון פרי עץ הדר בפת תמרים וענף עזעב וערבי-נחל ושמחוּם אמר

כז לֶפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שָׁבַעַת יָמִים: וְחَגַתָּם אֲתֶךָ חַג לְיְהוָה שָׁבַעַת יָמִים כה בָּשָׂנָה חֲקַת עוֹלָם לְדָרְתֵיכֶם בְּחִדְשַׁ הַשְׁבִיעִי תַּחֲגוּ אֲתֶךָ: בְּסֻכַּת תְּשֻׁבוֹ כט שָׁבַעַת יָמִים כָּל-הָאָזְרָח בִּשְׂרָאֵל יִשְׁבּוּ בְּסֻכָּת: לְמַעַן יִדּוּ דָרְתֵיכֶם כי בְּסֻכּוֹת הַוְשָׁבָתִיל אֲתֶךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַזְכִיאֵי אֹתָם מְאֻרֵץ מִצְרָיִם אָנָי יְהוָה לְאֱלֹהֵיכֶם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲתֶךָ-מְעָדֵי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

לא, לְבָ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי-מֹשֶׁה לְאָמֵר: צו אֲתֶךָ-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵיךְ שָׁמֶן זִית נָהָר שְׁבִיעִי זָהָר לְתִיחַת לְמַאֲוֹר לְהַעֲלָת גַּר תִּמְיד: מְחִזְזָן לְפָרְכַת הַעֲלָת בְּאַהֲלָ מַזְעֵד יְעַרְךָ לְאַתָּה אָהָרֶן מִעָרֵב עַד-בָּקָר לְפָנֵי יְהוָה תִּמְיד חֲקַת עוֹלָם לְדָרְתֵיכֶם: עַל

המנורה הטהורה יערך את-הנרות לפנוי יהוה תמיד:

תרגום אונקלוס

קָדְמָא פָרִי אַיִלָא אַתְרוֹנוֹן וְלַבְנָיוֹן וְהַדְסָיוֹן וְעַרְבָּיוֹן דְנַחַל וְחַדְוָיוֹן קָדָם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם שָׁבַעַת יוֹמִין כו וְתִחְגּוּן יְמָה חֲגָא קָדָם יְיָ שָׁבַעַת יוֹמִין בְשַׁתָּא קִים עַלְמָם לְדִירְכָוּן בִּירְחָא שְׁבִיעָה תִחְגּוּן יְמָה כְּבָמְטָלִיא תִּתְבּוֹן שָׁבַעַת יוֹמִין כְּלִי אֲבִישָׁרָאֵל יִתְבּוֹן בְּמְטָלִיא כְּטַדְיָעָן דִּירְכָוּן אֲרָרִי בְּמְטָלוֹת עֲנֵנִי אַוְתִבְיָת יְתִ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַבְקָוֹתִי יְתִחְנוֹן מְאֻרָעָא דְמִצְרָיָם אָנוּ יְיָ אֱלֹהֵיכֶם לְוַיִּיל מִשְׁה יִת סְדַר מְוֹעָדָא דֵי וְאַלְפָנוֹן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא וְמַלְיל יְיָ עַם מִשְׁה לְמִימָר לְפָקֵד יִת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסְבּוֹן לְכַדְשָׁה זִיתָא דְכִיאָא כְּתִיאָא קָדָם יְיָ אָהָרֶן לְאַדְלָקָא בּוֹצִינְיאָא תְדִירָא לְגַמְבָרָא לְפָרְכָתָא דְסְהָדוֹתָא בְּמִשְׁפָן וְמַנָּא נִסְדֵר יְתִה אָהָרֶן מְרַמְשָׂא עַד צְפָרָא קָדָם יְיָ תְדִירָא קָדָם לְדִירְכָוּן לְעַל מְרַתָּא דְכִיאָא יִסְדֵר יִת בּוֹצִינְיאָא קָדָם יְיָ תְדִירָא

פירוש רשי"

(כו) פרי עץ הדר. עץ שיטעם עזו ופריו שעוזה: **הראשון קורוי "זך", וهم מפרשין במנחות (רכ פט) ובתורת כהנים: תמיד. מלילה ללילה, כמו "עלת תמיד" (במדבר כד:טו) כפת תמרים. חסר וייר), לממד שאיןנה אלא אחות: וענף עץ עבת.** שאינה אלא מיום ליום: (לג) לפרקת העדת. שלפני הארון שהוא קורי עדות. ורבותינו דריש על גר מערכי, שהוא עדות לכל בא עולם שהשכינה שורה בישראל, שנוטן קולעה: (כח) האורה. זה אורה. [האורה. להוציא את הנשים שלא תלמד מחמשה עשר בניסן לחיכן בסוכה במאחה] בישראל. לרבות את הגרים: (כט) כי בסוכות השכתי. ענני כבוד: (לב) צו את בני ישראל. זו פרישת מצות הנרות, ופרשת זאתה תצורה (שמות כא-ב) לא נאמרה אלא על סדר מלאכת הנסכן לפרש צרך המנורה, וכן משמע, ואותה סופק לצוצות את בני ישראל על כך: שמן זית זה. שלשה שמנים יוצאים מן הזית, מפתח סדר התנ"ך

פסוק לו הוא המקור במשנה לכך שבמועדים מסוימים את סדר הקRIA הרגnil וקוראים קRIA מיווחדת לחג. במסכת מגילה (פרק ג' משניות ד,ה) מובאת רשימת הקRIAות בתורה בזמנים מיווחדים: בפסח קווין ב... בעצרת... בראש השנה וכוכ' ובכוף הפרק: **שְׁגָמוֹנוּ: וַיֹּאמֶר מְשָׁה אֶת מְעָדֵי הָאָלָן**

ישראל, מצוותן שיהו קורין כל אחד ואחד בזמננו. ורבינו עובדייה מסביר: ללמד מכאן שמצוות קורות בכל המועד מענין נמולע: בירושלמי, פסוק זה הוא המקור לקוריא בתורה גם בשבת. משה התקין את ישראל שיהו קורין בתורה בשבתו ובימים טובים וכראשי חדשים כחולם של מועד שנאמר: וידבר משה את מועד ה' אל בני ישראל. הרמב"ם (ספר האבה, הלכות תפילה פרק יב,א) פסוק לפי נוסח הירושלמי: משה רבנו תקן להם לישראאל שיהו קורין בתורה ברבים בשפט ובשני ובחייביש בשקירת כדי שליא ישחו שלשה ימים בלבד שמיעת תורה.

מענין שנאמר: מוסף את המילה סדר בפירשו לפסק זה. ובמקום לרוגם מלולות: לרוגם: (הרמב"ם שם יג,א) קמנרג הפשט בכל ישראל שמשלימים את התורה בשנה אחת. מועדיא דיב': המילה סדר היא פרשת השבויו בלשון הכהנים. ולרוגם: (הרמב"ם שם יג,א) קמנרג הפשט בכל ישראל שמשלימים את התורה בשנה אחת. מתחילין בשפט שאחר חג הסוכות וקורין בסדר 'בראשית' בשניה אלה תולדות' יאמר ה' אל אברם וקוראן וחולcin על הסדר הווה...

לה וַיִּקְרֹת סָלֶת וְאֲפִיה אֲתֶה שְׁתִים עִשְׂרֵנִים יְדֵיה חִלּוֹת שְׁנִי עִשְׂרֵנִים יְדֵיה חִלּוֹת פֶּה אָמָר לְהַאֲחָתָה וְשִׁמְתָּ אֹתָם שְׁתִים מִעֲרְכֹת שְׁשׁ הַמִּעֲרְכָת עַל הַשְּׁלָחָן הַטָּהוֹר לְפָנֵי יְהוָה: וַיִּתְּבַּעַת עַל-הַמִּעֲרְכָת לְבָנָה זָכָה וְהִתְהַלֵּךְ לְלָבָם לְאַזְכָּרָה אֲשֶׁר לְהַאֲחָתָה בַּיּוֹם הַשְּׁבָת בַּיּוֹם הַשְּׁבָת יָעִרְכָּנוּ לְפָנֵי יְהוָה תְּמִיד מֵאַת בְּנֵי-לְתִיְהָה לְיְהוָה: בַּיּוֹם הַשְּׁבָת לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וְאַכְלָהוּ בָּمָקוֹם קָדְשָׁ כִּי מִקְדְּשׁ קָדְשִׁים הוּא לוּ מַאֲשִׁי יְהוָה חֲקָקָעָלִם: וַיֵּצֵא פֹּ

בָּנָ-אֲשֶׁר יִשְׂרָאֵלִית וְהַוָּא בָּנָ-אִישׁ מִצְרַיִם בַּתְּזַקְּנִי יִשְׂרָאֵל וַיַּגְּצֹל בְּמִחְנָה מִאָ בָּן הַיִּשְׂרָאֵלִית וְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי: וַיַּקְרַב בָּנָ-הָאֲשֶׁר הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת-הַשֵּׁם וַיַּקְלַל וַיִּבְיאַו אֶתְוֹ אֶל-מֹשֶׁה וַיִּשְׁמַע אָמֹר שְׁלָמִית בַּת-דָבָרִי לְמִטְהָה-דָן: מִבְּ וַיַּגְּזַחַהוּ בְּמִשְׁמָר לְפִרְשָׁת לָהּם עַל-פִּי יְהוָה:

מִגְּ מִדְּ וַיַּדְבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לְאָמָר: הַוֹּצֹא אֶת-הַמְקָלֵל אֶל-מְחוֹזֵץ לְמִחְנָה וְסָמֵכוּ פֹּ

תרגומים אונקלוס

לה וַתִּסְכַּב סָלֶת וַתִּפְרַי יְתָה תְּרָפָא עִשְׂרֵן גְּרִיאָן תְּרִין עִשְׂרֵונִין תְּהִ גְּרִיצָה חְדָא לוּ וַתְּשׁוּי יְתָהוּן תְּרָפָי סְדָרִין שִׁית סְדָרָא עַל פִּתְרוֹא דְּכִיא קְדָם יְיָ וַתִּתְּמַנֵּן עַל סְדָרָא לְבִנְתָא דְּכִיאָתָה וַתְּהַלֵּחַ לְלַחַם לְאַדְבָּתָא אַרְבָּנָא קְדָם יְיָ לְתִדְרָא מִן קְדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קִים עַלְמָ לְט וַתְּהַלֵּחַ לְאַהֲרֹן וְלְבָנָה זָכָה וַיַּכְלֵנָה בְּאַתָּר קְרִישׁ אֲדִי קְדָשׁ קְדָשׁ הַוְּא לְהַמְּרָבָנָא דִיְיָ קִים עַלְמָ מַנְפָק בָּר אֶתְהָתָא בַּת יִשְׂרָאֵל וְהַוָּא בָּר גְּבָר מִצְרַיִם בָּגָו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנוֹצֵז בְּמִשְׁרִיתָא בָּר אֶתְהָתָא בַּת יִשְׂרָאֵל יְתָשָׁא וְאַרְגָּז וְאַתְּיָאו יְתָה לְזֹתָה מֹשֶׁה וְשָׁוּם אָמֹר שְׁלָמִית בַּת-דָבָרִי לְמִטְהָה-דָן: דִּתְּפָרֵשׁ לְהַזְּעָן עַל גּוֹרָת מִמְּרָא דִיְיָ מָג וְמַלְיל יְיָ עַם מֹשֶׁה לְמִרְגָּז לְמִבְּרָא ?לְמִשְׁרִיתָא וְיִסְמְכוּ

פירוש רש"י

נְכַנֵּס לְבֵית דִינּוֹ שֶׁל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא מִחְיבָּ, עַמְד וְגַדְפָּי: בָּנָ-אִישׁ מִצְרַיִם. הַוָּא הַמִּצְרִי שְׁהָרָג מֹשֶׁה: בַּתְּזַקְּנִי יִשְׂרָאֵל וְיִגְּצֹל בְּמִחְנָה שְׁבַתְּגִירָי: וַיַּגְּצֹל בְּמִחְנָה עַל עֲסָקִי הַמִּחְנָה: וְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵל. זֶה שְׁבַנְגָדוּ, שְׁמָחָה בּוּ מַטָּע אַהֲלָה: (מָא) וַיַּקְרַב, כְּתַרְגּוּמוֹ "וְפִרְשָׁ", שְׁבַקְבָּ שֶׁמֶם הַמִּיחָד וְגַדְפָּי, וְהַוָּא שֶׁמֶם הַמִּפְרָשָׁ שְׁשָׁמָע מִפְנִי: וַשְׁמַע אָמֹר שְׁלָמִית בַּת דָבָרִי. שְׁבַחַן שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׁפָרְסָמָה הַכְּתוּב [לְזֹה, לְזֹה] לְזֹהָה שְׁהָיָה לְכָדָה הַיְתָה זֹהָה: שְׁלָמִית. דְּהָרוֹת פְּטַפְתָּה, [נְשָׁלָם עַלְהָ] שֶׁלָם עַלְיכָן, מַפְטַפְתָּה בְּדָכְרִים, שׂוֹאַלְתָּ בְּשָׁלוּם הַכָּלָבָת בַּת דָבָרִי. [דְּבָרִינִית הַיְתָה, מְדֻבְּרָת עַם כָּל אָדָם, לְפִיקָּד קְלָלָה:] לְמֹשֶׁה דָן. מַגִּיד שְׁהָרָשָׁע גּוֹרָם גְּנָאִי לוּ, גְּנָאִי לְאַבְיוֹ, גְּנָאִי לְשָׁבְטוֹ. כִּיּוֹצָא בָוּ, "אֲהַלְיאָבָן אֲחִיסְמָךְ לְמִטָּה דָן" (מ) וַיֵּצֵא בָנָ-אֲשֶׁר יִשְׂרָאֵלִית. מַהְיָכֵן יִצְאָ, רַבִּי לֹוי אָוֹרֶר, מַעֲוָלָמוֹ יִצְאָ. רַבִּי בָּרְכִּיה אָוֹר, מִפְרָשָׁה שְׁלָמָעָלה יִצְאָ, לְבָלָג וְאָמֵר "בַּיּוֹם הַשְּׁבָת יָעִרְכָּנוּ", דַּרְךְ הַפְּלָד לְאַכְלָ פַת הַמִּהְמָה בְּכָל יּוֹם, שִׁמְאָ פַת צְוֹנַת שֶׁל תְּשִׁיעָה יָמִים, בְּתִמְהָ. וּמְתִנְיָא אָמָרָה, מִבֵּית דִינּוֹ שֶׁל מֹשֶׁה יִצְאָ מִחְיבָּ, בָא לְטַע אַהֲלָ בַתְּזַקְּנָה מִתְּהַזְּנָה דָן, אָמָרוּ לוּ, מָה טִיכָּקָ לְכָאן, אָמֵר לָהּם, מַבְּנֵי דָן אַנְיָ אָמָר "לְפִרְשָׁ לָהּם", שְׁלָא הַיּוֹדָעִים אָמַחְיָב מִתְהָ אָמָלָוּ:

מה כל-השְׁמָעִים אֶת-זִדִּיחַם עַל-רֹאשׁוֹ וַיָּגִמוּ אֲתָּוֹ כָּל-הָעֵדָה: וְאֶל-בְּנֵי
אמור מֶה יִשְׂרָאֵל תֹּדַבֵּר לְאָמֵר אִישׁ אִישׁ כִּי-יָקָל אֱלֹהִיו וְנַשְּׁא חֶטְאוֹ: וַיַּקְבֵּשׁ שְׁמֵד
יהָה מוֹת יוֹמָת רְגُום יָרְגָּמוּ בָּזָבָן כָּל-הָעֵדָה כִּגְרָל פָּאָזָר בְּנַקְבּוֹדָשָׁם יוֹמָת:
מוֹ, מה וְאִישׁ כִּי יִפְהָה כָּל-נֶפֶשׁ אָדָם מוֹת יוֹמָת: וּמִפְהָנֶפֶשׁ בְּהַמָּה יִשְׁלַמְנָה
מֶת נֶפֶשׁ תְּחַת נֶפֶשׁ: וְאִישׁ כִּי-יִתְןּ מוֹם בְּעַמִּיתָו כִּאֲשֶׁר עָשָׂה כִּי יִעָשֶׂה לוֹ:
וְשִׁבְרָתְהַת שְׁבָר עַזְנִין תְּחַת עַזְנִין שְׁנִין תְּחַת שְׁנִין כִּאֲשֶׁר יִתְןּ מוֹם בְּאָדָם כִּי
נָא, נָבָד יִנְתַּן בָּזָה: וּמִפְהָנֶפֶשׁ בְּהַמָּה יִשְׁלַמְנָה וּמִפְהָאָדָם יוֹמָת: מִשְׁפָט אֶחָד יְהִי
נָג לְכָם כִּגְרָל פָּאָזָר יְהִי כִּי אֲנִי יְהָה אֱלֹהֵיכֶם: וַיַּדְבֵּר מֹשֶׁה אֶל-בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיֹּצִיאוּ אֶת-הַמְּקָלֵל אֶל-מְחוֹזָל לְמִחְנָה וַיָּרְגִּמוּ אֲתָּוֹ אֶבֶן וּבְנִידָּה
יִשְׂרָאֵל עָשָׂו כִּאֲשֶׁר צִוָּה יְהָה אֶת-מֹשֶׁה:

תרגום אונקלוס

כל דִּישְׁמָעוּ יְתִידְיוֹן עַל רִישָׁה וַיָּרְגִּמוּ אֶת-יִשְׂרָאֵל תָּמָלֵל לְמִימָר גָּבָר גָּבָר דִּירְגָּנוּ קְרָם אֱלֹהָה וַיְקַבֵּל חֻבָּה מוֹרִי פֿרְשָׁ שְׁמָא
דִּי אֶת-קְטָלָא יִתְקַטֵּל מְרָגָם יִרְגְּמוּ בָה כֵּל כְּנַשְׁתָּא כִּי-יָרָא כִּי-יָרָא בְּפִרְשָׁוֹתָה שְׁמָא יִתְקַטֵּל וְגָבָר אֲרִי יִקְטַּל כֵּל נֶפֶשָׁא דָאֶנְשָׁא אֶת-קְטָלָא יִתְקַטֵּל
מֶח וְיִקְטַּל נֶפֶשׁ בְּעִירָא יִשְׁלַמְנָה נֶפֶשָׁא חֶלֶף נֶפֶשָׁא מֶט וְגָבָר אֲרִי יִתְנַטֵּל כֵּל תְּבָרָא חֶלֶף תְּבָרָא עִינָא חֶלֶף עִינָא
שְׁנָא חֶלֶף שְׁנָא בְּמָא דִי יִתְןּ מוֹמָא בְּאֶנְשָׁא כֵּן יִתְהַבֵּב בָה נָא וְיִקְטַּל בְּעִירָא יִשְׁלַמְנָה וְיִקְטַּל אֶנְשָׁא יִתְקַטֵּל כֵּן וַיָּנָא חֶרָא יְהִי לְכָן בְּגִינּוֹא כִּי-יָרָא אֲרִי אֲנָא יְיָ אֱלֹהֶיכָּן גַּג וּמְלִיל מָשָׁה עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶפְיוֹקָה יְתִה אֶבֶן וּבְנִידָּה
אֲרִי אֲנָא יְיָ אֱלֹהֶיכָּן גַּג וּמְלִיל מָשָׁה עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְרְגִּמוּ יְתִה אֶבֶן וּבְנִידָּה

פירוש רashi'

(נה) ומִפְהָה בְּהַמָּה יִשְׁלַמְנָה לְמַעַלְהָה דָּבָר בְּהַזְוֹג בְּהַמָּה, וְכֹאן דָּבָר
בְּעֻזָּה בָּה חֶבְרוֹה: וּמִפְהָה אָדָם יוֹמָת. אָפָלוּ לְאָהָרָנוּ אֶל-בְּנֵי עָשָׂה
בּוֹ חֶבְרוֹה, שְׁלָא נָאָמֵר בְּמָא בְּעִירָא "נֶפֶשׁ". וּמִפְהָה אֲבִיו וְאָמוֹ דָּבָר
הַכְּתוּב, וּבָא לְהַקְרִישׁוּ לְמִפְהָה בְּהַמָּה, מִה מִפְהָה בְּהַמָּה מְחִיִּים,
אָף מִפְהָה אֲבִיו מְחִיִּים, פָּרֶט לְמִפְהָה אַחֲרָ מִתְהָה [לְפִי שְׁמָצִינוּ
שְׁמָמְקָלָוּ לְאַחֲרָ מִתְהָה חִיבָּ], הָצְרָךְ לְזֹמֶר בְּמִפְהָה שְׁפָטוֹרָ].
בְּכָבוֹדי: וַיַּקְבֵּשׁ שְׁמָמְקָלָוּ לְאַחֲרָ מִתְהָה חִיבָּ, שָׁאָם אֵין חֲבֵלָה אֵין תְּשִׁלְוָמִין,
וּמִהָּ בְּבַהַמָּה בְּחַבְלָה, שָׁאָם אֵין חֲבֵלָה אֵין תְּשִׁלְוָמִין,
אָף מִפְהָה אֲבִיו אֵין חֲבֵלָה עד שְׁיַעַשָּׂה בָוּ חֶבְרוֹה:
(נְבָד) אֲנִי הָאֱלֹהִים. אָלְהִי בְּכָלָם, כַּשְּׁמָ שְׁאָנִי מִיחָד שְׁמֵי עַלְיכָם
מוֹסֵם מִמְשָׁא אֶל-תְּשִׁלְוָמִי מִמְוֹן, שְׁמֵין אָתוֹ כַּעֲבָד,
לְכָה בְּתִיבָּ בָוּ לְשׁוֹן נִתְיָה, דָבָר נִתְיָה מִיד לִידָה:

פתח סדרי התנ"ך

בשני פסוקים כאן משווה התורה את דין הגור לדינם של כל ישראל. הדשווה המרכזית היא בפסקוק נב מישפט אֶחָד יְהִי לְכָם כִּגְרָל פָּאָזָר יהָה וגוי הרמב"ם אומר שבשלושים וששה מקומות זההירה תורה על הגור. [אגורות הרמב"ם, מהדורות הרב שילת, עמוד רלט].

בשלושה ראשי סדרים עוסקת בכך התורה. בוחבה להביא קורבן תמיים וידבר ה' אֶל-מְשָׁה לאמור: דָבָר אֶל-אֲהָרֹן וְאֶל-בְּנֵיו וְאֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶמֶרת אֶל-הָעָם אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן-הָגָר
בישראֵל אֲשֶׁר יִקְרָבֵן קָרְבָּן וְלִכְלָדְרִים וְלִכְלָדְרִים אֲשֶׁר יִקְרָבֵן לוֹ ה' לעלה: [ראש סדר כא בוקרא]

בוחבה לתמוך במני שבנפילה כלכלית: וכִּי-יְמִינָךְ אֶתְחָד וְמַעַת זָרָע וְהַחֲזָקָתָ בָוּ גָר וְתוֹשָׁב וְתִיְמָךְ: [ראש סדר כב בדרכיס].
ובמצוות שכחה בשדה: כִּי תִקְרַץ קָצְרָךְ בְּשָׁלָךְ וְשַׁכְחָתָ עַמְרָךְ בְּשָׁלָךְ לְקַחְתָּו לְגַר לְיִתְוֹם וְלְאַלְמָנָה יְהָה לְמַעַן יִבְרָךְ ה' אֵי בְּכָל מַעַשָּׁה יְדִיךְ].

טו וְהַכֹּנִים הָלוּם בְּנֵי צְדוֹק אֲשֶׁר שָׁמָרוּ אֶת־מִשְׁמָרָת מִקְדָּשֵׁי בְּתֻעָות בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל' כז
 מעלי' הַמָּה יִקְרְבּוּ אֲלֵי לְשִׁרְתָּנִי וְעַמְדוּ לְפָנִי לְהִקְרִיב לִי חָלֵב וְדָם נָאָם אֲדֹנִי
 י' יהוה: הַמָּה יִבָּא אֶל־מִקְדָּשֵׁי וְהַמָּה יִקְרְבּוּ אֶל־שְׁלָחָנִי לְשִׁרְתָּנִי וְשָׁמָרוּ
 י' אֶת־מִשְׁמָרָתִי וְהַיְהָ בְּבוֹאָם אֶל־שְׁעָרֵי הַחֶצֶר הַפְּנִימִית בְּגַדִּי פְּשָׁתִים יַלְבָשָׁו
 י' וְלֹא־יַעֲלֶה עַלְيָהֶם צָמָר בְּשִׁרְתָּם בְּשֻׁעָרֵי הַחֶצֶר הַפְּנִימִית וְבֵיתָה: פָּאֵרִי פְּשָׁתִים
 כ' יִהְיוּ עַל־רָאשָׁם וּמְכֹנֶתִי פְּשָׁתִים יִהְיוּ עַל־מִתְנִיהם לֹא יִחְגְּרוּ בַּיּוֹצֵעַ: זֶבֶץ אָתָם אֶל־
 הַחֶצֶר הַחִיצוֹנָה אֶל־הַחֶצֶר הַחִיצוֹנָה אֶל־הָעָם יִפְשְׁטוּ אֶת־בְּגָדֵיכֶם אֲשֶׁר־הַמָּה
 מִשְׁרָתָם בָּם וְהַנִּיחוּ אֹתוֹם בְּלִשְׁכַת הַקָּדֵש וְלֹבֶשׁוּ בְגָדִים אַחֲרִים וְלֹא־יַקְדְּשׁוּ
 נ' אֶת־הָעָם בְּבְגָדֵיכֶם: וּרְאֵשֶׁם לֹא יַגְלִחוּ וּפְרָעָלֹא יַשְׁלִחוּ כְּסֻום יַכְסִמוּ אֶת־
 נ' רָאשֵיכֶם: וַיַּיְצַר לְאִישָׁתוּ כָּל־פְּהָنָן בְּבוֹאָם אֶל־הַחֶצֶר הַפְּנִימִית: וְאַלְמָנָה וְגַרְוָשָׁה
 לְאִיקְחָוּ לָהֶם לְנָשִׁים כִּי אִם־בְּתוּלָת מִזְרָעָבֵית יִשְׂרָאֵל וְהַאֲלָמָנָה אֲשֶׁר תְּהִיא
 נ' כָּלְמָנָה מִפְּהָן יַקְחָהוּ וְאֶת־עַמִּי יַוְרוּ בֵּין קָדֵשׁ לְחֹל וּבֵין־טָמֵא לְטָהוֹר יַוְדָעָם:
 כ' הַלְּ וְעַל־רַבִּיב הַמָּה יַעֲמֹדוּ לְמִשְׁפְּט בְּמִשְׁפְּטִי יַשְׁפְּטוּהוּ וְאֶת־תּוֹרַתִי וְאֶת־חֲקָתִי
 כ' נָוְבְּכָל־מִזְעָדִי יַשְׁמֹרוּ וְאֶת־שְׁבָתוֹתִי יַקְדְּשׁוּ: וְאֶל־מִתְּאֵדָם לֹא יַבּוֹא לְטָמָא כִּי
 כ' אִם־לְאָב וְלְאָם וְלְבָנָן וְלְבָת לְאָח וְלְאָחוֹת אֲשֶׁר־לְאָחִיה לְאִישׁ יַטְמָא: וְאַחֲרֵי
 כ' טְהָרָתָו שְׁבָעַת יְמִים יַסְפְּרוּ־לָו: וּבִיּוֹם בָּאוּ אֶל־הַקָּדֵש אֶל־הַחֶצֶר הַפְּנִימִית
 כ' לְשִׁרְתָּ בְּקָדֵשׁ יִקְרִיב חַטָּאתוֹ נָאָם אֲדֹנִי יהוה: וְהִתְהַלֵּה לָהֶם לְנַחַלה אֲנִי נַחַלְתֶּם
 ל' וְאַחֲזָה לְאֶתְתָּנוּ לָהֶם בְּיִשְׂרָאֵל אֲנִי אֲחַזְתֶּם: הַמִּנְחָה וְהַחַטָּאת וְהַאֲשָׁם הַמָּה
 ל' יַאֲכִלּוּ וְכָל־חָרָם בְּיִשְׂרָאֵל לָהֶם יִהְיֶה: וְרָאשִׁית כָּל־בְּכוֹרִי כָּל וְכָל־תְּרוּמָת כָּל
 מִפְּלָתְרוּמָותֵיכֶם לְכֹהֲנִים יִהְיֶה וְרָאשִׁית עֲרָסּוֹתֵיכֶם תַּתְהַנּוּ לְפָהָן לְהַגִּינָה בְּרָכָה
 ל' אֶל־בֵּיתְךָ: כָּל־גִּבְּלָה וְטִרְפָּה מִן־הַعֲזֹעַף וּמִן־הַבְּהִמָּה לֹא יַאֲכִלוּ הַכֹּהֲנִים: